

Kodundus

II kooliaste

Toit ja toitumine

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teab erinevaid toiduainerühmi ning tunneb neisse kuuluvaid toiduaineid ja nende omadusi.	Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed. Toidupüramiid. Toiduainerühmade üldisloomustus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad.	Õpilane: 1) täiendab mõistekaarti õpetaja selgituste põhjal ning annab tagasisidet tehtu kohta; omandab mõistekaarti koostades põhimõisted <i>toit</i> , <i>toiduaine</i> ja <i>toitained</i> ; 2) paigutab toiduainete pildid püramiidi õigetele astmetele ning teeb selle põhjal järeldused, mis rühmade toiduaineid võib rohkem tarbida; mõistab, miks peab toiduaineid erinevas koguses kasutama. Õpetaja: 1) selgitab mõistekaardi „Toit” põhjal mõistete <i>toit</i> , <i>toiduained</i> ja <i>toitained</i> vahet; 2) koostab toidupüramiidi kohta töölehed, mis sisaldavad toiduainete pilte ja püramiidi põhja; 3) motiveerib õpilasi argumenteeritult ja teemakohaselt arutlema toiduainete tarbimise põhitõdede üle.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Tervislik toitumine, tervisenäitajad, tervist mõjutavad tegurid.		
Üldpädevuste kujunemine		
Enesemääratluspädevus. Teadmised tervislikust toitumisest õpetavad väärtustama tervislikku eluviisi ja kujundavad eeldused järgida tervislikke eluviise.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks

<p>Õpilane võrdleb pakendiinfo järgi erinevate toiduainete toiteväärtust.</p>	<p>Toiduained ja toitained.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) võrdleb pakendil oleva info põhjal toitainelist koostist; 2) täidab tabeli toiduainete toiteväärtuse võrdlemiseks ning annab soovitusi toiduainete valikuks; 3) oskab otsida ja lugeda pakendiinfot ning teha selle põhjal tarbimisotsuseid. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valmistab ette pakendite valiku ja ülesande (tabeli), kus saab võrrelda toiduainete toiteväärtust; 2) motiveerib õpilasi argumenteeritult ja teemakohaselt arutlema.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Tervisliku toitumise põhimõtted. Eesti keel. Eesmärgistatud lugemine.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Õpipädevus. Õpilane oskab märgata ja analüüsida probleeme ning suudab hankida õppimiseks vajaminevat teavet.</p>		
<p>Õpitulemus ainekavas</p>	<p>Õppesisu</p>	<p>Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks</p>
<p>Õpilane teab, mis toiduained riknevad kergesti, ning säilitab toiduaineid sobival viisil.</p>	<p>Toiduainerühmade üldiseloostus: teravili ja teraviljasaadused, piim ja piimasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad. Toiduainete säilitamine.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) teeb katse, kus säilitab toiduainet erinevates kohtades (nt külmkapis, sügavkülmas, aknalaual); katse lõppedes teeb järeldused, kus säilisid toiduained kõige paremini; 2) oskab toiduaineid säilitada õiges kohas ja õigel temperatuuril. <p>Õpetaja koostab säilitatavate toiduainete nimekirja ning jälgimistabeli.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p>		

Inimeseõpetus. Tervisliku toitumise põhimõtted.		
Üldpädevuste kujunemine		
Õpipädevus. Õpilane teeb tööd iseseisvalt, analüüsib tulemusi ning juhib oma õppimist.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane hindab oma toitumisharjumuste vastavust toitumisõpetuse põhitõdedele ning teeb ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks.	Toiduained ja toitained. Tervisliku toitumise põhitõed.	Õpilane: 1) tutvub rühmatööna erinevate tervisliku toitumise materjalidega; 2) osaleb väitluses tervislikust toitumisest; 3) oskab teha ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks. Õpetaja: 1) otsib erinevaid tervisliku toitumise artikleid; 2) valmistab ette väitluse „Tõde või müüt“.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Tervisliku toitumise põhimõtted. Eesti keel. Eesmärgistatud lugemine.		
Üldpädevuste kujunemine		
Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane teeb rühmatöö kaudu koostööd, aktseptib inimesi ja nende erinevaid arvamusi.		

Töö organiseerimine ja hügieen

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
-----------------------------	-----------------	---

<p>Õpilane teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades.</p>	<p>Isikliku hügieeni nõuded köögis töötades. Nõue pesta käsitsi ja masinaga ning hoida köök korras. Tööde järjekord toitu valmistades.</p>	<p>Õpilane: 1) järjestab retseptil töökäigu; oskab anda soovitusi hügieenireeglite täitmiseks, lähtudes retseptist; 2) teab, et toore ja töödeldud toiduaine kooskasutamine võib tekitada ristsaastumise; 3) mõistab hügieenireeglite olulisust; teab käsitsi ja masinaga nõude pesemise erisusi.</p> <p>Õpetaja koostab retsepti, kus on töökäik segamini aetud.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Isiklik hügieen.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Suhtluspädevus. Ühist ülesannet täites arvestab õpilane teisi, vältib ennast asjakohaselt, vajaduse korral aitab teisi, oskab lugeda ja mõista tarbeteksti.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Probleemide lahendamine nõuab loogika kasutamist. Õpilane leiab sobiva lahendustee ning põhjendab oma valikut.</p>		
<p>Õpitulemus ainekavas</p>	<p>Õppesisu</p>	<p>Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks</p>
<p>Õpilane koostab koos kaaslastega tööplaani, lepib kokku tööjaotuse, täidab ülesande, hindab rühma töötulemust ja igaühe rolli tulemuse saavutamisel.</p>	<p>Toidu ohutus. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Ühise töö analüüsimine ning hindamine.</p>	<p>Õpilane: 1) külvab koos kaaslastega maitsetaimede seemneid ja koostab kastmisplaani; 2) kasutab maitsetaimi praktilistes tundides; 3) oskab aega ja tööd planeerida ning tööjaotuses kaaslaste arvestada.</p> <p>Õpetaja valmistab ette maitsetaimede külvamiseks vajalikud vahendid.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Loodusõpetus. Taimede osad.</p>		

Üldpädevuste kujunemine		
Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane võtab vastutuse, mis perioodil ta maitsetaimede eest hoolitseb, ning teadvustab oma rolli tähtsust lõpptulemuse saavutamisel.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane suhtub kaaslastesse heatahtlikult ning arvestab teiste arvamust.	Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine. Ühise töö analüüsimine ning hindamine.	Õpilane: 1) koostab koos rühmaga hindamismudeli; 2) töötab koos rühmakaaslastega ja annab neile hinnangu hindamismudeli järgi; 3) peab esile tooma iga rühmakaaslase positiivse külje. Praktiliste tegevuste ja ülesannete hindamiseks võib kasutada hindamismudelit, mis on koostatud õpilaste kaasabil. Hindamismudelis on kirjeldatud kriteeriume, mis on olulised praktiliste tööde õnnestumiseks. Hinnatakse nii rühma sees üksteist kui ka rühmade tööd üldiselt. Õpetaja koostab koos õpilastega praktilise tegevuse hindamise mudeli.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Enesehinnang, suhtlemine teistega.		
Üldpädevuste kujunemine.		
Kultuuri- ja väärtuspädevus. Ülesanded ja nende tulemuste analüüsimine aitavad õpilasel kujundada ning põhjendada oma arvamust.		

Toidu valmistamine

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
-----------------------------	-----------------	---

<p>Õpilane kasutab mõõtenõusid ja kaalu ning oskab teisendada mahu- ja massiühikuid.</p>	<p>Retsept. Mõõtühikud. Töövahendid köögis.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kasutab erinevaid mõõtenõusid ja kaalu, vajaduse korral teisendab ning jälgib tehtud valikute sobivust; 2) vähendab/suurendab retseptis olevate toiduainete kogust (nt poole väiksem/suurem kook); 3) muudab toiduainete koguseid õpilaste arvu järgi rühmas; 4) oskab kasutada erinevaid mõõtenõusid ja kaalu. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab retsepti, milles on võimalikult palju erinevaid mahu- ja massiühikuid; 2) valmistab töölehe retsepti muutmiseks.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Matemaatika. Mõõtühikute teisendamine, murdarvud, korrutamine ja jagamine.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Probleemi lahendamine nõuab arvutamise- ja mõõtmisoskust, oskust kasutada loogikat ning matemaatilisi sümboleid.</p>		
<p>Õpitulemus ainekavas</p>	<p>Õppesisu</p>	<p>Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks</p>
<p>Õpilane valib töövahendid ja seadmed töö eesmärgi järgi ning kasutab neid ohutusnõudeid arvestades.</p>	<p>Töövahendid köögis. Ohutushoid.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katsetab erinevaid töövahendeid ning teeb sobivaima valiku; 2) õpib rühmas kasutama ja kriitiliselt hindama erinevaid töövahendeid (erinevad noad, koorijad, riivid, visplid) ning omandab õiged töövõtted (nt sibulat, tomatit hakkides, saumikserit kasutades); 3) teeb läbi erinevad töövõtted ja jälgib ohutusnõudeid. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) valmistab ette töövahendite valiku ja mitu retsepti;

		2) näitab ette erinevate töövahendite ohutuid ja ratsionaalseid kasutamise võtteid.
Lõiminguvõimalused		
Matemaatika. Mõõtühikute teisendamine, murdarvud, korrutamine ja jagamine.		
Üldpädevuste kujunemine		
Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus kujunevad mõtlemist arendavate tegevuste kaudu, milles on vaja leida sobivaid lahendusteid, põhjendada oma valikuid ning analüüsida tulemust.		
Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane põhjendab ohutute töövõtete vajalikkust ja näeb võimaliku ohu märke.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane valmistab lihtsamaid tervislikke toite, kasutades levinumaid toiduaineid ning külma- ja kuumtööstustehnikat.	Toiduainete eeltöötlemine, külma- ja kuumtöötlemine. Võileivad. Kuumtöötlemata magustoidud. Külmad ja kuumad joogid. Kartulite, munade ja makaronitoodete keetmine. Toor- ja segasalatid. Külmad kastmed. Pudrud ja teised teraviljatoidud.	Õpilane: 1) valmistab rühmas retsepti järgi erinevaid külma- ja kuumtöödeldud toite; 2) teeb vahet hautamisel ja praadimisel; 3) keedab muna erineva aja vältel; teeb järeldused muna küpsusest ja kasutamise võimalustest; leiab seose keetmise aja ning muna küpsuse astme vahel; 4) keedab makarone erineva aja vältel; teeb järeldused makaronitoodete küpsuse, kuju, vee koguse ja aja seostest; koostab makaronitoodete keetmise juhendi; 5) saab aru, mida tähendab mõiste <i>al dente</i> ; 6) mõistab vee koguse tähtsust makaronitoodete valmistamisel. Õpetaja: 1) valib kasutatavad retseptid, lähtudes toiduainete töötlemise viisist ja toidukorrast; 2) valmistab ette töölehe muna keetmise katse korraldamiseks; 3) valmistab ette töölehe makaronitoodete keetmise katse korraldamiseks.
Lõiminguvõimalused		

<p>Inimeseõpetus. Suhtlemine teistega. Matemaatika. Ajaühiku mõistmine, mahu- ja massiühikud, osa ja tervik.</p>
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Rühmatöö suunab koostööd tegema ning oma käitumist analüüsima. Õpipädevus. Õpilane õpib nägema ja analüüsima tehnoloogia seost erinevate teadmistega; iseseisev töö retseptiga arendab suutlikkust märgata ja lahendada probleeme ning juhtida õppimist. Suhtluspädevus. Rühmatööd tehes õpitakse teisi arvestama, vajaduse korral teisi aitama ning koostöötamise eeliseid kogema. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Probleemi lahendamine nõuab loogikat ja tulemuse analüüsimist. Õpipädevus. Õpilane teeb tööd iseseisvalt.</p>

Lauakombed

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja -kaunistused.	Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loominguks võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.	Õpilane: 1) katab rahvusliku laua, teeb sobiliku ja põhjendatud valiku olemasolevate vahendite hulgast ning järgib etiketireegleid; 2) oskab teha põhjendatud valikuid lauakattes, lähtudes sündmusest ja selle eesmärgist; 3) väärtustab lauda kattes loominguks ning kujundab ilumeelt. Õpetaja komplekteerib erinevad lauanõud, -pesu ja -kaunistused, sealhulgas sobimatute variantidega.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Etikett.		
Üldpädevuste kujunemine		

<p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilasel areneb loovus; ühine arutelu ning ülesanded ja nende tulemuse analüüsimine aitavad tal kujundada ning põhjendada oma arvamust ja tunda tööroõmu.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitusd õppimise juhtimiseks
<p>Õpilane peab kinni üldtuntud lauakommetest ning hindab laua ja toitude kujundust.</p>	<p>Lauakombed ning lauakatkmise tavad ja erinevad loominguõised võimalused. Lauapesu, -nõud ja -kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) arutleb tähtpäeva ja toidu vahelise seose üle; 2) lepib rühmaga kokku, mis kaunistusvahendeid kodust kaasa võetakse; katab laua rahvakalendri tähtpäevast lähtuvalt; 3) annab hinnangu teiste rühmade lauakattele; 4) oskab käituda avalikus toituõustuskohas reaalses olukorras etiketi järgi; 5) annab suulise hinnangu enda käitumisele söögikohas. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lähtub ülesannet koostades lähenevast tähtpäevast; 2) valib välja sobiva söögikoha, kuhu koos õpilastega minna; 3) juhib tähelepanu lauakommetele ühiselt süües.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Kombed. Kirjandus. Rahvakalendri tähtpäevad.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane hindab inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast, tajub ning väärtustab oma seotust teiste inimestega.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane toimib vastutustundliku kodanikuna, austab erinevate keskkondade reegleid ning oskab käituda erinevates olukorras.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilasel areneb loovus ja kujuneb ilumeel; ta väärtustab rahvakultuuri.</p>		

Kodu korrashoid

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teeb korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid.	Puhastus- ja korrastustööd. Kodutööde planeerimine ja jaotamine. Töövahendid.	Õpilane: 1) korrastab rühma tööpinna ning jälgib pidevalt tööjaotust iga praktilise tunni ajal; 2) puhastab erinevaid pindu; 3) oskab valida sobilikku töövahendit erinevate pindade puhastamiseks. Õpetaja: 1) selgitab, mis korrastustöid peab tegema igas praktilises tunnis ning miks on neid vaja teha; 2) varub töövahendid käsitöö ja kodunduse õpperuumide suurpuhastuseks.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Tervislik elukeskkond.		
Üldpädevuste kujunemine		
Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane hindab oma tegevust, tajub ja väärtustab enda seotust teiste inimeste ja keskkonnaga. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Ühistöö suunab õpilast koostööd tegema.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane plaanib rõivaste pesemist, kuivatamist ja triikimist hooldusmärkide järgi.	Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldamine.	Õpilane: 1) uurib seljas olevate rõivaesemete ja jalatsite hooldusmärke; 2) koostab paaristööna rõivaste hooldamise ja pesemise plaani; 3) oskab põhjendada, mis esemeid ja kuidas peaks pesema koos või teistest eraldi; 4) oskab põhjendada, kuidas erinevaid tooteid kuivatada; 5) jaotab toidu valmistamise praktilises tunnis töö nii, et vajalikud köögitekstiilid saaks triigitud; 6) tajub seoseid erinevate praktiliste tööde, hügieeni ja korrektse köögitekstiili vahel. Õpetaja:

		1) varub tunniks rõivaesemeid, millel on hooldusmärgid / ei ole hooldusmärke; 2) planeerib kodundusklassi köögitekstiilide triikimise.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Tervislik elukeskkond.		
Üldpädevuste kujunemine		
Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Ühistöö suunab õpilast koostööd tegema. Õpipädevus. Õpilane oskab langetada teadlikke otsuseid. Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane väärtustab puhast keskkonda enda ümber.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane näeb kodutööde jaotamises pereliikmete heade suhete eeldust.	Teemakohane arutelu.	Õpilane: 1) täidab kodutööna ülesande, milles ta analüüsib nädala vältel koduste majapidamistööde jaotust pere liikmete vahel; 2) oskab hinnata pere liikmete töö koormust kodus ja enda kaasatust kodutöösse. Õpetaja koostab praktilise töö lehe koduste majapidamistööde analüüsimiseks.
Lõiminguvõimalused		
Inimeseõpetus. Suhted teistega.		
Üldpädevuste kujunemine		
Enesemääratluspädevus. Õpilane suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi ning analüüsida oma käitumist kodus.		

Tarbijakasvatus

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teab väljendite <i>kõlblik kuni ja parim enne</i> tähendust.	Tarbijainfo (pakendiinfo).	Õpilane: 1) osaleb arutelus pakendiinfost; 2) disainib küpsisepaki ja kujundab pakendil esitatud nõuete järgi oma toote etiketi. Õpetaja: 1) korraldab arutelu pakendiinfost; 2) juhib tähelepanu pakendil olevaile väljendeile.
Lõiminguvõimalused		
Kunstiõpetus. Kavandamine, kujundamine; värvusõpetus.		
Üldpädevuste kujunemine		
Ettevõtlikkuspädevus. Õpilane on avatud loominguilistele ideedele ja originaalsetele vaatenurkadele eset disainides. Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane väärtustab loomingu ja ilumeelt.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning teab enda võimalusi, kuidas aidata kaasa jäätmete keskkonnasäästlikule käitlemisele.	Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine.	Õpilane: 1) tutvub erinevate tarbijale suunatud internetilehekülgedega (prügi sortimine, lähim jäätmejaam, vee säästmine) ning täidab töölehe nende teemade kohta; 2) oskab leida tarbijale mõeldud informatsiooni; 3) sordib prügi etteantud valiku põhjal; käib jäätmejaamas või vaatleb lähimat prügikonteinerit; 4) oskab jäätmeid keskkonnasäästlikult käidelda; teab lähimat kohta, kus prügi sortida. Õpetaja: 1) koostab töölehe, mis juhib õpilast ülesandeid lahendades erinevatele tarbijateemalistele internetilehekülgedele;

		<p>2) valmistab ette jäätmete sorimise mängu, varudes selleks erinevaid pakendeid ja majapidamisjätmeid;</p> <p>3) valmistab võimaluse korral ette õppekäigu jäätmejaama või koolimajale lähimate konteinerite juurde.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Loodusõpetus. Jäätmekäitlus ja säästev tarbimine. Inimeseõpetus. Prügi ja jäätmete sortimine.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Digipädevus. Õpilane kasutab digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas. Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane väärtustab puhast keskkonda enda ümber. Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane toimib teadliku ja vastutustundliku kodanikuna.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane käitub keskkonnahoidliku tarbijana.	Teadlik ja säästlik tarbimine. Energia ja vee säästlik tarbimine. Jäätmete sortimine.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib oma tarbimisharjumusi; 2) arutleb selle üle, kas teha asju ise või osta poest (nt riided, köögiviljad, kingitused, pakendid, riide- või kilekott). 3) oskab arvutada materjali kulu. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab suunavate küsimustega töölehe rühma- või paaristööks; 2) valmistab ette arutelu.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Käsitöö. Materjali kulu arvutamine. Matemaatika. Pikkusühikud, mõõtmine.</p>		

Üldpädevuste kujunemine		
<p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane toimib teadliku ja vastutustundliku kodanikuna.</p> <p>Enesemääratluspädevus. Praktiline tegevus ja selle analüüs arendavad õpilase suutlikkust mõista ning hinnata ennast, oma nõrku ja tugevaid külgi ning langetada otsuseid.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane oskab valida erinevaid kaupu ja oma valikut põhjendada.	Tulud ja kulud pere eelarves, taskuraha. Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) täidab töölehe ülesanded, teeb kauba valiku; 2) suudab selgitada oma ostusoovi poe töötajale; 3) on suuteline ennast tutvustama ja selgitama poes täidetava ülesande eesmärki; 4) oskab lugeda tarbeteksti. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab poeskäigu töölehe, mille aluseks võib olla retsept; 2) selgitab, kuidas poes käituda.
Lõiminguvõimalused		
Matemaatika. Massiühikud ja nende teisendamine.		
Üldpädevuste kujunemine		
<p>Suhtluspädevus. Õpilane suudab ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada, arvestades olukordi ning mõistes suhtluspartnereid; oskab ennast esitleda.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks

<p>Õpilane analüüsib oma taskuraha kasutamist.</p>	<p>Arutelu raha kasutamise ja säästmise üle.</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) paneb nädala jooksul kirja kõik oma taskurahast tehtud kulutused; 2) põhjendab kolme asja valikut, mida peab vajalikuks osta; 3) analüüsib oma ostusoovi, leiab lahenduse raha säästmiseks ja erinevad võimalused soovitud asjade ostmiseks; 4) saab aru, miks on vaja taskuraha kasutamist planeerida; 5) oskab anda hinnangut ostuotsustele: mõistlik, mõttetu. <p>Õpetaja suunab õpilasi analüüsima oma taskuraha kasutamist.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Otsustamine ja probleemide lahendamine.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Enesemääratluspädevus. Õpilane mõistab ja analüüsib ennast praktilise tegevuse käigus.</p> <p>Ettevõtlikkuspädevus. Õpilane seab endale eesmärged.</p>		
<p> Artikleid teadliku tarbimisoskuste kujundamiseks</p> <p>Materjalid õpetajale tarbijahariduse kujundamiseks. Koostanud Tarbijakaitseamet, http://www.tarbijakaitseamet.ee/et/tarbijakool/opetajale</p>		

Kodundus vahetatud õpperühmades

Õpitulement ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
<p>Õpilane tunneb põhilisi toiduaineid ja nende</p>	<p>Toiduained ja toitained. Toiduainete</p>	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab mõistekaardi ja täiendab seda õpetaja selgituste põhjal; annab tagasisidet tehtu kohta; 2) teab põhilisi mõisteid, eristab toitu, toiduaineid ja toitained;

<p>omadusi ning valmistab lihtsamaid toite.</p>	<p>säilitamine. Retsepti kasutamine, mõõtühikud. Toiduainete eeltöötlemine, külma- ja kuumtöötlemine. Võileibade ja salatite valmistamine. Makaroniroad ja pudrud. Magustoidud. Külmad ja kuumad joogid.</p>	<p>3) paigutab toiduainete pildid toitumispüramiidi õigetele astmetele ja teeb järeldused, mis rühmade toiduainerühmi võib rohkem tarbida; 4) mõistab, miks peab toiduaineid erinevas koguses tarbima; 5) oskab kasutada erinevaid mõõtenõusid ja kaalu, vajaduse korral teisendab ning jälgib tehtud valikute sobivust; 6) töötab retsepti järgi; vähendab/suurendab retseptis olevate toiduainete koguseid õpilaste arvu järgi rühmas; 7) valmistab erinevaid külma- ja kuumtöödeldud toite; teeb vahet hautamisel ning praadimisel; 8) keedab muna erineva aja vältel; teeb järeldused muna küpsusest ja kasutamise võimalustest; oskab leida seose keetmise aja ning muna küpsuse astme vahel; 9) keedab makarone erineva aja vältel; teeb järeldused makaronitoodete küpsuse, kuju, vee koguse ja aja seostest; koostab makaronitoodete keetmise juhendi; 10) saab aru, mida tähendab mõiste <i>al dente</i>; 11) mõistab vee koguse tähtsust makaronitoodete valmistamisel.</p> <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) annab ülesande koostada mõistekaart „Toit“, selgitab selle põhjal mõistete <i>toit</i>, <i>toiduained</i> ja <i>toitained</i> vahet; 2) koostab toidupüramiidimängu, mis sisaldab toiduainetest pilte ja püramiidi põhja; 3) koostab retsepti, milles on võimalikult palju erinevaid mahu- ja massiühikuid; 4) valmistab töölehe retsepti muutmiseks, nt poole väiksem/suurem kook; 5) valib retseptid lähtuvalt töötlemisviisist, toidukorrast; 6) valmistab ette töölehe muna keetmise katse tegemiseks; 7) valmistab ette töölehe makaronitoodete keetmise katse tegemiseks.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Tervislik toitumine, tervisenäitajad, tervist mõjutavad tegurid, suhtlemine teistega. Matemaatika. Mõõtühikute teisendamine, murdarvud, korrutamine ja jagamine, ajaühikud.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p>		

<p>Enesemääratluspädevus. Teadmised tervislikust toitumisest õpetavad väärtustama ja järgima tervislikke eluviise.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Probleemi lahendamine nõuab arvutamis- ja mõõtmisoskust, oskust kasutada loogikat ja matemaatilisi sümboleid, mõista ajaühikuid, mahu- ja massiühikuid ning osa ja tervikut.</p> <p>Õpipädevus. Õpilane suudab teha tööd iseseisvalt, õpib nägema ja analüüsima tehnoloogia seost erinevate teadmistega; iseseisev töö arendab suutlikkust märgata ja lahendada probleeme ning juhtida õppimist.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Rühmatöö suunab koostööd tegema ja oma käitumist analüüsima.</p> <p>Suhtluspädevus. Rühmatööd tehes õpib õpilane teisi arvestama, vajaduse korral teisi aitama ning koostöötamise eeliseid kogema.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teeb põhilisi korrastustöid, kasutades sobivaid töövahendeid.	Puhastus- ja korrastustööd. Rõivaste ja jalanõude hooldamine.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) korrastab rühma tööpinna, jälgib pidevalt tööjaotust iga praktilise tunni ajal; 2) puhastab erinevaid pindu; 3) oskab valida sobilikku töövahendit erinevate pindade puhastamiseks; 4) uurib seljas olevate rõivaesemete ja jalatsite hooldusmärke; 5) koostab paaristööna rõivaste hooldamise ja pesemise plaani; 6) oskab põhjendada, mis esemeid ja kuidas peaks pesema koos või teistest eraldi; 7) oskab põhjendada, kuidas erinevaid tooteid kuivatada. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) selgitab, mis korrastustöid peab tegema igas praktilises tunnis ning miks seda vaja on; 2) varub töövahendid käsitöö ja kodunduse õpperuumide puhastamiseks; 3) varub tunniks rõivaesemeid, millel on hooldusmärgid / ei ole hooldusmärke.
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Tervislik elukeskkond.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane hindab oma tegevust, tajub ja väärtustab enda seotust teiste inimeste ning keskkonnaga.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Ühistöö õpetab õpilast koostööd tegema.</p>		

Õpipädevus. Õpilane oskab langetada teadlikke otsuseid.		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades.	Hügieeninõuded köögis töötades.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) järjestab retseptil töökäigu; oskab anda soovitusi hügieenireeglite täitmiseks, lähtudes retseptist; 2) mõistab hügieenireeglite tähtsust; teab käsitsi ja masinaga nõude pesemise erisusi; 3) külvab koos kaaslastega maitsetaimede seemneid, koostab kastmisplaani; kasutab maitsetaimi praktilistes tundides; 4) oskab aega plaanida ja kaaslast arvestada. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab töölehe retseptiga, kus on töökäik segamini aetud; 2) valmistab ette maitsetaimede külvamiseks vajalikud vahendid.
Lõiminguvõimalused		
<p>Inimeseõpetus. Isiklik hügieen. Loodusõpetus. Taime osad.</p>		
Üldpädevuste kujunemine		
<p>Suhtluspädevus. Ühist ülesannet lahendades arvestab õpilane teisi, väljendab ennast asjakohaselt, vajaduse korral aitab teisi, oskab lugeda ja mõista tarbeteksti.</p> <p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus. Probleemide lahendamine nõuab loogika kasutamist, sobiva lahendustee leidmist ning oma valiku põhjendamist.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane võtab vastutuse, mis perioodil ta maitsetaimede eest hoolitseb, ning teadvustab oma rolli tähtsust lõpptulemuse saavutamisel.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks

Õpilane teab ja väärtustab tervisliku toitumise põhialuseid.	Tervisliku toitumise põhitõed.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tutvub rühmatöona erinevate tervisliku toitumise materjalidega; 2) valmistab ette väitluse „Tõde või müüt“; 3) oskab teha ettepanekuid tervislikuma toidu valimiseks. <p>Õpetaja valmistab ette arutelu (väitlusteemad) tervisliku toitumise tõdedest ja müütidest.</p>
<p>Lõiminguvõimalused</p> <p>Inimeseõpetus. Tervisliku toitumise põhimõtted. Eesti keel. Eesmärgistatud lugemine.</p>		
<p>Üldpädevuste kujunemine</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Rühmatöö suunab õpilasi koostööd tegema ning aktseptima inimeste ja arvamuste erisusi.</p>		
Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane katab lauda ning peab kinni üldtuntud lauakommetest.	Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad võimalused.	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) katab rahvusliku laua, teeb sobiliku ja põhjendatud valiku olemasolevate lauakatmisvahendite hulgast ning järgib etiketireegleid; 2) oskab teha põhjendatud valikuid lauda kattes, lähtudes sündmusest; 3) annab suulise hinnangu enda käitumisele söögikohas; oskab käituda avalikus toitlustuskohas kui reaalses olukorras. <p>Õpetaja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) komplekteerib erinevad lauanõud, -pesu ja -kaunistused, pakkudes kasutamiseks ka sobimatuid variante; 2) valib välja sobiva söögikoha, kuhu koos õpilastega minna; juhhib tähelepanu lauakommetele ühiselt süües.
Lõiminguvõimalused		

Inimeseõpetus. Etikett; kombed.

Üldpädevuste kujunemine

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilasel areneb loovus. Ühine arutelu ning ülesanded ja nende tulemuse analüüsimine aitab õpilasel kujundada ja põhjendada oma arvamust ning tunda tööõõmu. Praktilise tegevuse kaudu õpib ta väärtustama loomingut ning kujundama ilumeelt, suudab hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast ning tajub ja väärtustab oma seotust teiste inimestega.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane toimib vastutustundliku kodanikuna, austab erinevate keskkondade reegleid ning oskab käituda erinevates situatsioonides.

Õpitulemus ainekavas	Õppesisu	Metoodilised soovitused õppimise juhtimiseks
Õpilane teab jäätmete käsitlemise ja keskkonnahoiu põhilisi nõudeid.	Jäätmete sortimine. Tarbijainfo (pakendiinfo, kasutusjuhend jm). Teadlik ja säästlik tarbimine.	Õpilane: <ol style="list-style-type: none">1) tutvub erinevate tarbijale mõeldud internetilehekülgedega (prügi sortimine, lähim jäätmejaam, vee säästmine) ning täidab nende teemade kohta töölehe; oskab leida tarbijale kirjutatud infot;2) sordib prügi etteantud valiku põhjal: käib jäätmejaamas ja vaatleb lähimat prügikonteinerit; teab lähimat kohta, kus prügi sortida;3) oskab jäätmeid keskkonnasäästlikult käidelda;4) analüüsib oma tarbimisharjumusi; arutleb ja suudab põhjendada, kas valmistada toit või toode ise või osta poest (nt riided, köögiviljad, kingitused, pakendid, riide- või kilekott); oskab arvutada materjali kulu. Õpetaja: <ol style="list-style-type: none">1) koostab töölehe, mis juhib ülesandeid lahendades erinevatele tarbijateemalistele internetilehekülgedele;2) valmistab ette jäätmete sortimise mängu; varub erinevaid pakendeid ja majapidamisjäätmeid; võimaluse korral valmistab ette õppekäigu jäätmejaama / koolimajale lähimate konteinerite juurde;3) koostab suunavate küsimustega töölehe rühma- või paaristööks.

Lõiminguvõimalused

Loodusõpetus. Jäätmekäitlus ja säästev tarbimine.

Inimeseõpetus. Prügi ja jäätmete sortimine.

Käsitöö. Materjali kulu arvutamine.

Matemaatika. Pikkusühikud, mõõtmine.

Üldpädevuste kujunemine

Digipädevus. Õpilane kasutab digitehnoloogiat, et tulla toime kiiresti muutuvus ühiskonnas.

Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpilane väärtustab puhast keskkonda enda ümber.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Õpilane toimib teadliku ja vastutustundliku kodanikuna.

Enesemääratluspädevus. Praktiline tegevus ning selle analüüs arendavad õpilase suutlikkust mõista ja hinnata ennast, oma nõrku ja tugevaid külgi ning teha otsuseid.